

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/55/2017
Identifikačné číslo spisu: 6114010785
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6114010785.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 14. júna 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného E. V. pre prečin sprenevery podľa § 207 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. januára 2017, sp. zn. 5To/140/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného E. V. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici z 10. novembra 2016, sp. zn. 2T/41/2014, s poukazom na právoplatný rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2T/41/2014, zo dňa 30.04.2015 v spojení s unesením Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5To/71/2015, zo dňa 06.10.2015, ktorým bol obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 30.12. 2011, ako prokurista spoločnosti P., spol. s r.o. so sídlom X. XXX, J., IČO: XX XXX XXX, uzatvoril v sídle tejto spoločnosti ako predávajúci s E. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bydliskom P. XX, okres Y, ako kupujúcim, „Kúpno-predajnú zmluvu" v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka, predmetom ktorej bol predaj a kúpa osobného motorového vozidla VW Touareg 2,5, TDI, VIN: F a kúpna cena bola dohodnutá na 9.300 eur, pričom pri podpise zmluvy kupujúci vyplatil zálohu vo výške 7.000 eur a zvyšná suma mala byť vyplatená kupujúcim po odovzdaní vozidla, pričom k odovzdaniu vozidla nedošlo, nakoľko predmetné vozidlo, ktoré bolo v nezistenom období roku 2011 dovezené na územie Slovenskej republiky z Talianskej republiky, nebolo v Talianskej republike odhlásené na export, čo znemožnilo jeho prihlásenie do príslušnej evidencie na území SR a tým naplnenie uzatvorenej kúpnej zmluvy. Obvinený prevzatú zálohu neodovzdal spoločnosti P., spol. s r. o., a napriek tomu, že spoločnosť P. spol. s r. o. Banská Bystrica dňa 08.02.2012 odstúpila od kúpno-predajnej zmluvy z 30.12.2011 prevzatú zálohu E. J. nevrátil, čím týmto konaním E. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, okres Y. spôsobil škodu vo výške 7.000 eur,

podľa § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona, pretože pokladal súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, ktorý bol obvinenému uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. IT/55/2015 zo dňa 14.01.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 2To/24/2015 zo dňa 02.05.2016 za pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona na ochranu spoločnosti a nápravu obvineného za dostatočný.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/140/2016, z 17. januára 2017 tak, že podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného ako nedôvodné.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal obvinený v zákonnej lehote dovolanie doručené okresnému súdu 13.2.2017 a doplnené prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b/, c/, g/ a i/ Tr. por. Obvinený v dovolaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že v dôsledku zmeny právnej kvalifikácie v priebehu trestného konania došlo k zmene identity skutku a k porušeniu obžalovacej zásady uvedenej v § 278 ods. 1 Tr. por. Výslovenie právneho názoru krajským súdom o zmene právnej kvalifikácie zásadným spôsobom ovplyvnilo postavenie obvineného, keďže od začiatku konania nemohol uplatňovať svoje právo na obhajobu v súvislosti s trestným činom sprenevery. Ďalej namietal, že spoločnosť P., spol. s r.o., ktorej finančné prostriedky mal obvinený spreneveriť, absentovala ako procesná strana - poškodený v prípravnom konaní ako aj konaní pred súdom. Porušenie práva na obhajobu podľa obvineného spočívalo aj v tom, že nebol zo strany vyšetrovateľa v prípravnom konaní riadne a včas upovedomený o všetkých výsluchoch svedkov. Na základe týchto pochybení má obvinený za to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

V súvislosti s dovolacím dôvodom obsiahnutým v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uviedol, že zo skutkovej vety nie je zrejmé, kým mu bola predmetná vec zverená do faktickej moci, ktorú si mal následne prisvojiť a tiež nie je zrejmé, koho vec mu mala byť zverená a údajne spreneverená. Obvinený je toho názoru, že v skutkovej vete absentuje údaj, že E. J. mu predmetnú zálohu vo výške 7.000,- eur zaplatil. Dôsledkom nezrozumiteľnosti obsahu skutkovej vety podľa obvineného je, že súdom zistený skutok nie je správne právne kvalifikovaný, keďže chýba skutkový podklad vo výroku odsudzujúceho rozsudku. Zdôraznil, že nebol naplnený jeden zo základných predpokladov zodpovednosti, a to akú povinnosť mal svojim konaním porušiť a z čoho mu táto povinnosť a v akom rozsahu vyplývala. Zároveň uviedol, že žiaden z konateľov spoločnosti, ani účtovníčka spoločnosti P., spol. s r.o. neboli k spôsobenej škode ani ku skutku vypočutí. Ďalej namietal, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, keďže došlo k zmene člena senátu z dôvodu čerpania dovolenky člena senátu JUDr. Petra Chovanka, ktorý bol nahradený sudcom zo zastupujúceho senátu Mgr. Jánom Bednárom. Skutočnosť, že na zmenu v zložení senátu neudelil obvinený súhlas, zakladá podľa obvineného dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia súdov zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor vyjadril podaním z 16. júna 2017, v ktorom uviedol, že dôvody dovolania obvineného nie sú dané. Zdôraznil pritom, že obvinený uviedol námietky v dovolaní už v prípravnom konaní, resp. v konaní pred súdom, ktorý sa s podstatou námietok vyslovených obvineným dôkladne a dostatočne vysporiadal. V súvislosti s tvrdením obvineného, že škoda vznikla v podstate spoločnosti, ktorá mala vystupovať v procesnom postavení poškodeného, prokurátor poukázal na to, že s uvedenou námietkou sa vo svojom rozhodnutí opakovane vysporiadal aj odvolací súd, ktorý uviedol, že škoda samotnej spoločnosti nevznikla, pretože spoločnosť žiadne plnenie neposkytla a ani voči nej neboli uplatnené finančné nároky. Naopak, poškodenému J. aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu preukázateľne vznikla škoda, nakoľko mu nebola vrátená finančná záloha, ktorú obvinenému odovzdal

pri podpise kúpno predajnej zmluvy, avšak k dodaniu automobilu zo strany obvineného napriek tomu nedošlo. Stotožnil sa s argumentáciou súdu, že z výpisu z účtov ani z denníka spoločnosti nevyplýva, že by obvinený odovzdal zálohu vo výške 7.000,- eur spoločnosti, nakoľko ak by obvinený naozaj peniaze odovzdal a tieto boli zaevidované v osobitnej evidencii záloh, tak táto skutočnosť by musela vyplývať z denníka, v ktorom mali byť v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. zaúčtované všetky účtovné prípady daného účtovného obdobia. Rovnako sa stotožnil s argumentáciou súdu, že k zmene totožnosti skutku v danom prípade nedošlo, nakoľko totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť jednania a následku. Poukázal na skutočnosť, že súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe, pokiaľ sa však stotožní s právnym názorom prokurátora v odvolaní, neznamená to, že sa nechal ovplyvňovať takýmto právnym názorom. Ďalej poznamenal, že v prípade zmenenej právnej kvalifikácie, nie je potrebné vykonať nové prípravné konanie, stačí upovedomiť obvineného o zmene právnej kvalifikácie. V súvislosti s námietkou obvineného, že v prípravnom konaní nebol vyrozumený o úkonoch trestného konania, prokurátor zhodne ako súd uviedol, že zo spisového materiálu je zrejme a preukázateľné, že obvinený a jeho obhajca boli pravidelne informovaní o jednotlivých procesných úkonoch, navyše medzi obvineným a vyšetrovateľom prebiehala intenzívna e-mailová komunikácia za tým účelom, aby bol obvinený informovaný včas o termínoch konania.

Na základe uvedeného považuje prokurátor napadnuté rozhodnutia za zákonné a správne, aj vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnej kvalifikácii, a preto navrhol, aby dovolací súd odmietol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. z dôvodu, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca.

Pokiaľ ide o uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., najvyšší súd zdôrazňuje tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho zásadné porušenie. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený mal v konaní pred súdom možnosť navrhnúť, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil a o týchto návrhoch súdy aj zákonným spôsobom rozhodli. Taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené. Obvinený E. V. mal právo zvoliť si obhajcu, a požadovať, aby bol vypočúvaný za jeho účasti, radíť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom, ako aj žiadať, aby sa obhajca zúčastnil na iných úkonoch prípravného konania, nakoľko povinnosťou obhajcu je najmä poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone. Po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu najvyšší súd zistil, že k zásadnému porušeniu práv obvineného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo.

Pokiaľ obvinený namietal, že v dôsledku zmeny právnej kvalifikácie došlo k zmene skutku a uvedená skutočnosť zásadným spôsobom ovplyvnila postavenie obvineného v priebehu trestného konania, tak najvyšší súd konštatuje, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, nemusí byť úplná zhoda. Nesmie sa zmeniť len podstata skutku, ktorá je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci, alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené Trestným zákonom. Totožnosť skutku bude potom zachovaná vtedy, ak bude zachovaná aspoň sčasti totožnosť konania alebo následku, prípadne ak budú oboje zhodné aspoň čiastočne (nielen teda pri úplnej zhode konania alebo následku). Vyžaduje sa zhoda v podstatných okolnostiach.

Pokiaľ ide o výhradu obvineného spočívajúcu na tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, najvyšší súd zdôrazňuje, že nemožno úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, alebo sa obvinený domnieva, že jeho vina nebola preukázaná bez pochybností a mal byť oslobodený.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného, tak tu treba uviesť, že tieto sú obsahovo totožné jeho skoršej obhajobe. Ďalej treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere viď i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010). Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať tento dovolací dôvod. V tomto smere najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2

ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že argumenty vo vzťahu k dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por., ktoré uplatnil obvinený E. V., stoja celkom zjavne mimo týchto dovolacích dôvodov.

Čo sa týka v danom prípade uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak ani v tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu opodstatnenosť námietok obvineného, pretože ako už aj bolo skôr spomenuté, skutkový stav tak, ako bol zo strany súdov nižších stupňov zistený, je pre dovolací súd záväzný a pokiaľ ide potom o jeho právne posúdenie, takto to je i podľa jeho názoru správne, keďže posudzovaný skutok napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty prečinu sprenevery podľa § 213 ods.1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Napokon vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., najvyšší súd nezistil žiadne porušenie, keďže súd rozhodol v zákonom zložení a zastupovanie v senáte bolo v súlade s rozvrhom práce Krajského súdu v Banskej Bystrici (viď úradný záznam na č.l. 685 súdneho spisu). Dôvod dovolania by bol naplnený napr. vtedy, ak namiesto senátu rozhodne samosudca, alebo senát rozhodne v neúplnom zložení, alebo ak napr. prísediacemu uplynulo funkčné obdobie, čo nebol daný prípad.

Dovolací súd nezistil žiaden dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie a preto odvolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.